

DOI: 10.17234/SRAZ.65.2

UDK: 811.163'373:811.13

Original scientific paper

Primit la 28 aprilie 2020

Acceptat pentru publicare la 25 noiembrie 2020

Despre elementul romanic în limbile slave meridionale

Nicolae Saramandu

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”

/ Universitatea din București

nicolaesaramandu@yahoo.com

Contribuțiile privind raporturile lingvistice româno-slave au o tradiție îndelungată atât în România cât și în Croația. Este suficient să amintesc câteva nume, de la Petar Skok la August Kovačec în Croația sau de la Al. Rosetti la Emil Petrovici în România. Studiul elementului romanic în limbile slave meridionale se încadrează în cercetarea mai amplă privind elementul latin / romanic în limbile balcanice. Lucrările recente de geografie lingvistică reprezintă un progres în studiul limbii la nivel lexical, inclusiv în studiul împrumuturilor. Întemeindu-ne pe datele cuprinse în atlasele lingvistice, vom readuce în discuție câteva aspecte privind vechimea elementului romanic în limbile sud-slave și răspândirea lui teritorială. Ne propunem să oferim totodată o imagine de ansamblu asupra romanității orientale pe baza contribuțiilor recente.

Cuvinte cheie: raporturile lingvistice româno-slave, elementul romanic, limbi balcanice, romanitate orientală, atlase lingvistice

Studiul raporturilor dintre limba română și limbile slave meridionale au o lungă tradiție atât în România cât și în Croația, de la Sextil Pușcariu și Theodor Capidan la Haralambie Mihăescu în România, de la Petar Skok la August Kovačec și Goran Filippi în Croația. Au fost consacrate cercetări ample influenței slave asupra limbii române, la care s-au adăugat cele referitoare la prezența elementelor românești și romanice în limbile slave meridionale.

În ceea ce privește acest al doilea aspect sunt de menționat câteva studii fundamentale, datorate lui Theodor Capidan, *Raporturile lingvistice slavo-române. Influența română asupra limbii bulgare* (Cluj, 1923), Petar Skok, *Zum Balkanlatein*, o serie de studii publicate în perioada 1926–1934 în „*Zeitschrift für romanische Philologie*” și lucrarea de sinteză *La romanité dans le sud-est de l’Europe* (București, 1993), datorată lui Haralambie Mihăescu.

Aș adăuga la aceste lucrări studiul de mai mică întindere al lui Gorge Pascu, *Rumänische Elemente in der Balkansprachen* (Gèneve, 1924), elaborat în paralel cu cel datorat lui Th. Capidan, în care lingvistul ieșean se ocupă și de elementele românești din limbile bulgară, sârbă și croată.

Menționăm, de asemenea, contribuțiile, mai recente, ale lingvistului bulgar Maxim Mladenov: *Bălgarsko-rumănski ezikovi areali*, în „Die slawischen Sprachen”, V, 1983, p. 49–70 (cu 30 de hărți); *Arealna karakteristika na romanski elementi v bălgarskite dialekti*, în „Die slawischen Sprachen”, XII, 1987, p. 75–122 (cu 41 de hărți), în care problematica în discuție e tratată din perspectiva geografiei lingvistice. Hărțile din acest articol sunt Mladenov, Maxim (1987). *Arealna karakteristika na romanski elementi v bălgarskite dialekti*, în Die slawischen Sprachen, XII, p. 75–122.

Vom urmări în articolul de față influența exercitată de limba română asupra limbii bulgare – la nivel lexical – din perspectiva geografiei lingvistice. Această nouă perspectivă în studiul raporturilor lingvistice dintre cele două limbi ne-a fost înlesnită de publicarea, în perioada recentă, a *Atlasului dialectal bulgar*. Studiarea elementului slav din limba română din perspectiva geografiei lingvistice s-a făcut în România după publicarea, în anii '40 ai secolului trecut, a *Atlasului lingvistic român*. Asimilarea, în ținuturile din nordul Dunării, a slavilor pune în evidență existența unei populații romanizate numeroase, statornice, care a locuit aceste ținuturi în continuitate teritorială și temporală. Fenomenul invers s-a produs în sudul Dunării, unde populația romanizată a fost asimilată de slavi, lăsând urme în limba acestora.

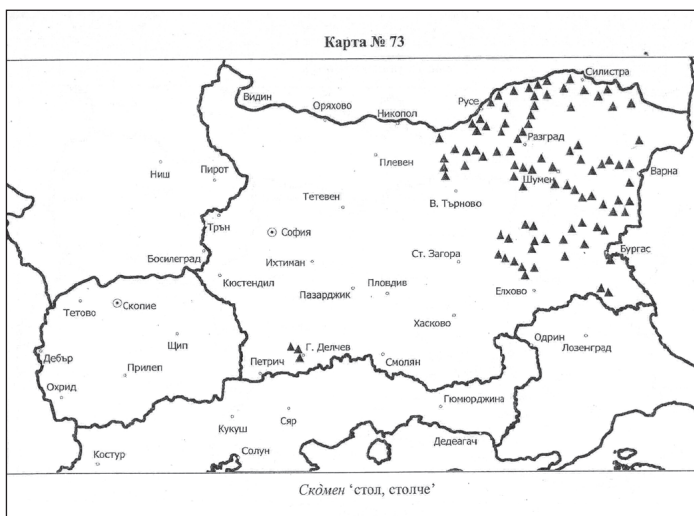
Influența latino-romanică s-a exercitat asupra limbii bulgare în diferite perioade istorice, începând cu secolul al VII-lea, când slavii pătrund în sudul Dunării, până în zilele noastre. Hărțile lexicale ale *Atlasului dialectal bulgar* permit o asemenea delimitare în timp, dar și o delimitare în spațiu, prin raportare la elementul latino-romanic prezent în limbile sârbă și croată. În legătură cu acest aspect, menționăm delimitarea pe care o făcea Sextil Pușcariu între *românii răsăriteni*, de pe teritoriul actualei Bulgariei și *românii apuseni*, de pe teritoriul Serbiei: „În nordul Peninsulei Balcanice, pe teritoriul odinioară romanic [...], slavii se diferențiau din ce în ce mai mult în sârbi și bulgari. Se pare că și românii supuși acestor două popoare începură să se despartă în două grupuri, pe care le putem numi *românii apuseni* și *românii răsăriteni*” (Sextil Pușcariu, *Studii istororomâne*, II, 1926, p. 362). Din românii răsăriteni ar proveni aromânii și meglenoromânii; din românii apuseni ar proveni istororomânii (*op. cit.*, p. 363–365). Chiar dacă această delimitare nu a fost, în general, acceptată în lingvistica românească în ceea ce privește originea dialectelor românești – singurul care a acceptat-o a fost Th. Capidan (discipol al lui Sextil Pușcariu), care plasa teritoriul unde s-a format dialectul aromân în partea răsăriteană a Bulgariei, la est de *jatova granica* – ea are o anumită semnificație dacă luăm în considerare caracterul influenței romanice și românești în limbile sârbă, respectiv bulgară. Este vorba de o serie de particularități lingvistice prin care limbile română și bulgară – nu și limba sârbă – participă la așa-numitele „concordanțe lingvistice balcanice”; în fonetică: prezența vocalei de timbru *ă* în seria centrală; neutralizarea opoziției privind gradul de deschidere între vocalele *e-i*, *o-u* în poziție neaccentuată; în structura gramaticală: articolul postpus, dispariția infinitivului (parțială în limba română; apare în dialectele aromân și meglenoromân), flexiunea analitică etc. Unele dintre aceste particularități apar și în alte limbi balcanice (albaneză, neogreacă), semnificativ este însă faptul că ele sunt caracteristice domeniului dialectal bulgar, nu și celui sârb.

БУЗА cu sensul 'parte a feței, obraz' se întâlnește într-o arie întinsă pe teritoriul bulgar, care se prelungește în nordul Greciei (Macedonia, Tracia) și în Turcia europeană. Termenul se regăsește în zona Vidin și într-o arie restrânsă din vestul Republicii Macedonia de Nord, la granița cu Albania, ca și într-o mică enclavă de limbă slavă în estul Albaniei (la granița cu Grecia). *Buză* provine în română din substratul autohton și face parte din fondul lexical comun românei și albanezei. În bulgară БУЗА provine din română. Sensul 'parte a feței, obraz' cu care БУЗА apare în limba bulgară, dar și în albaneză (ca și dialectul aromân: *búða de-amàre* 'malul mării') e mai apropiat de înțelesul originar, de 'margine, parte laterală' al cuvântului (cf. top. *Byzantin* 'orașul de la marginea mării'; ILR II: 329, Brâncuș 53).

Este interesant să remarcăm faptul că într-o arie relativ extinsă, aflată în continuitate, la est, care se întinde de la Dunăre la Marea Neagră (cuprinzând orașele Veliko Tărnovo, Şumen, Sliven, Burgas), termenul folosit este СТРАНА 'lit.) parte, latură, parte laterală', un calc după БУЗА, ceea ce confirmă vechimea acestui cuvânt în bulgară.

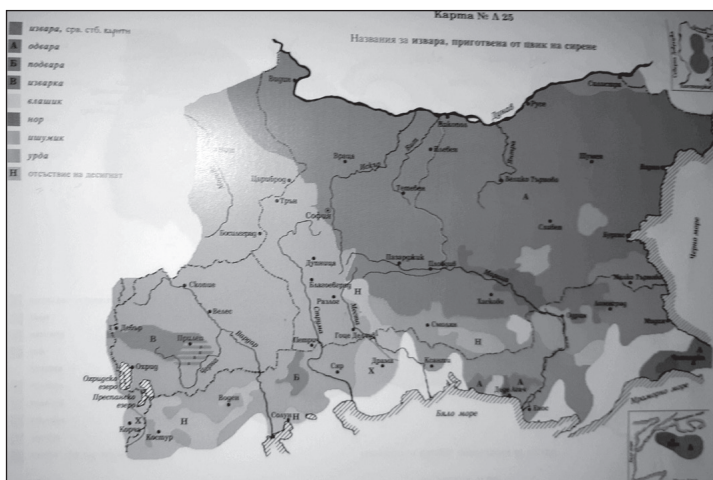
СКÓМЕH cu sensul 'scaun' este astăzi un termen dialectal în limba bulgară, nefiind înregistrat în dicționarele curente. Dintre limbile sud-slave, apare numai în limba bulgară, într-o arie destul de largă, compactă, în nord-estul Bulgariei și în câteva puncte izolate din extremitatea sud-vestică. Intrat în bulgară prin slavona bisericească (*skomīnŭ*), cuvântul conservă un fonetism care îl apropie de limba română veche și de dialectele românești sud-dunărene (dr. dial. *scamn*, ar. *scamnu*, mr. *scand*, ir. *skānd* < lat. *scamnum*). Nu este lipsit de interes să menționăm faptul că teritoriul unde СКÓМЕH formează arie compactă se află în fosta themă Paristrion (Panadunavon), creată de împăratul bizantin Ioan I Tsimiskis în anul 971 și care cuprindea teritoriul Dobrogei și al Bulgariei de nord-est (cf. N. Bănescu, *Les duchés byzantins de Paristrion (Panadounavon) et de Bulgarie*, București, 1946).

Este cunoscută extensiunea termenilor păstorești de origine română în limbile popoarelor învecinate. Dintre împrumuturile din acest domeniu, ca și din cel al prelucrării lânii, în limba bulgară, prezentați de Th. Capidan în studiul său menționăm câteva: *canură*, *căciulă*, *ciutura*, *colastră*, *curună*, *gună*, *urdă*, etc.

Mulți dintre acești termeni apar și pe hărțile *Atlasului dialectal bulgar* (capitolul *Lexic*).

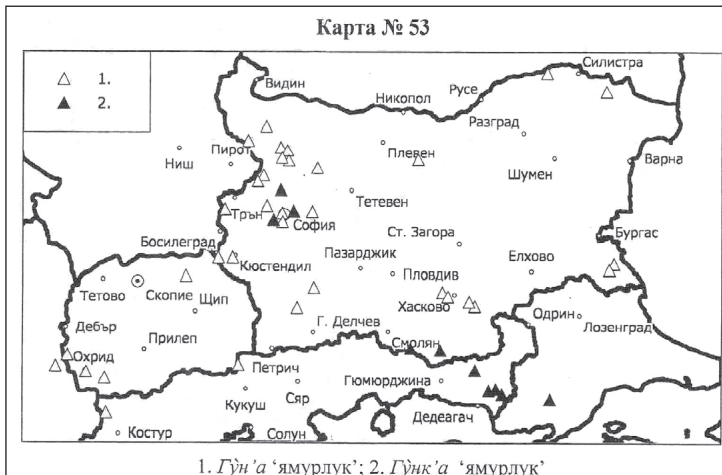
Cuvântului УРДА îi sunt dedicate două hărți din acest atlas: 25. Denumiri pentru urda preparată din zerul brânzei și 26. Denumiri pentru urda preparată din lapte. Pe cele două hărți apare același termen УРДА într-o zonă din vestul Bulgariei, care se continuă în extremitatea sud-estică a Serbiei și – ca arie extinsă și compactă – în R. Macedonia de Nord. Cuvântul se întâlnește, de asemenea, în graiurile slave din nordul Greciei (Macedonia, Tracia) și din Turcia europeană. În limba română, de unde a pătruns în limbile sud-slave, *urdă* este un cuvânt autohton (cf. alb. *udhos*, *(h)urdë).

КОЛА́СТРА (ГУЛА́СТРА) 'coraslă; primul lapte după ce vita a născut'. Provine din rom. *colastră*, care e moștenit din lat. **colastra* (*colostra*). Cuvântul se întâlnește aproape peste tot în limba bulgară, cu excepția unei părți din sud, unde apare *s'ára* (*séra*). E atestat și în estul R. Macedonia de Nord sub forma *gulástra*.

ГУН'А (ГУНК'А) 'sarică; zeghe'. Cuvântul cunoaște o largă răspândire în limbile slave (cf. Mihăescu 1993: 458), regăsindu-se în albaneză (*gunë*, 'sarică') și neogreacă (γούνα 'blană; haină de blană'), în aceste două limbi fiind considerat de origine latină: *gunna* 'blană'. Pe teritoriul Bulgariei, unde a pătruns prin păstoriile vorbitori de limbă română, termenul e atestat în arii disparate, în nord-vest, sud și sud-est (cf. ar. *gună*; cuvântul a existat și în dacoromână). Se întâlnește, izolat, în R. Macedonia de Nord și în nordul Greciei (Tracia).

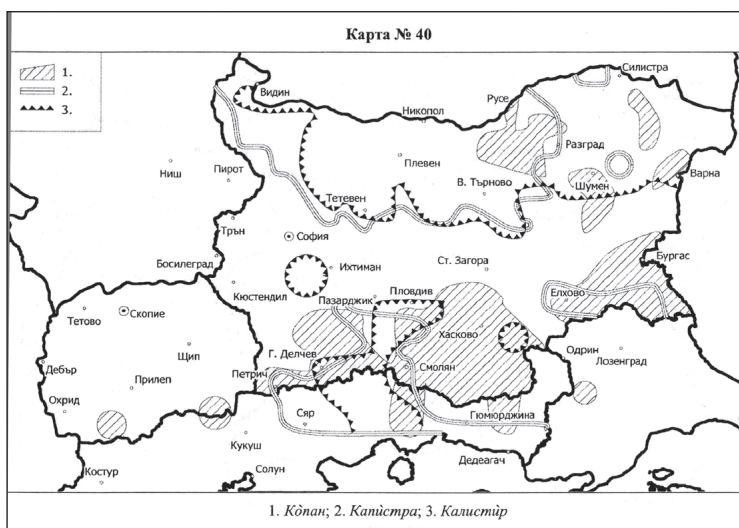

КУРУНА 'ramă la războiul de țesut'. Forma КУРУНА nu e înregistrată în dicționarele limbii bulgare literare, unde apare numai КОРОНА 'cunună; coroană' (care e considerat „împrumut pe cale populară, prin gr. κορώνα 'cunună, coroană', din lat. *corōna*”, BER II: 644). Sub aspect fonetic, КУРУНА e identică cu dr. (dial.), ar., mr. *curúnă*, ceea ce arată că termenul a fost preluat din limba română. Are o largă răspândire în limba bulgară, acoperind jumătatea de nord, nord-vest.

Un caz interesant îl reprezintă cuvintele ЧУТУРА și КУТЕЛ, ambele însemnând 'piuă', care acoperă cea mai mare parte a teritoriului Bulgariei. ЧУТУРА se întâlnește în jumătatea nordică a Bulgariei, cu extindere în estul Serbiei, R. Macedonia de Nord și extremitatea nord-vestică a Greciei. КУТЕЛ se întâlnește în jumătatea sudică a Bulgariei, cu extindere în nordul Greciei (Macedonia, Tracia) și în Turcia europeană (cf. BDA, harta lexicală 9). M. Mladenov reține în studiul său numai cuvântul ЧУТУРА (cf. Mladenov 1987/2008, harta 70), cu formă identică cu cea din limba română: *ciutură*. КУТЕА e considerat în dicționarele limbii bulgare drept „împrumut din romanică, cf. lat. *cotylus*, **ciutulus*”, aceeași origine (lat. *cotylus*) având și scr. *kūtao* („din latina balcanică”, după Skok) (cf. BER III, 156). Rom. *ciutură* (< lat. **cytola* < *catyla*) s-a răspândit în limbile înconjurătoare (cf. DELR II, 1, s.v.).

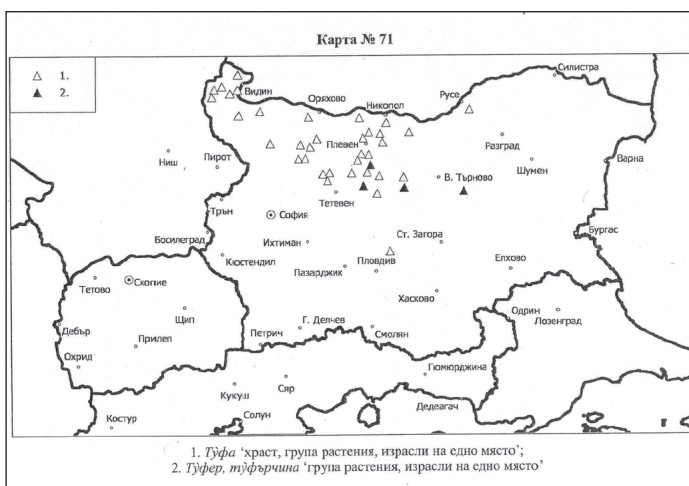
КАПИСТРА 'căpăstru' se întâlnește în limba bulgară în două arii separate, una mai largă, în nord, care se întinde de la Vidin până la Veliko Tărnovo și Ruse, și alta restrânsă, în sud, care se prelungește în nordul Greciei (Tracia). Termen panromanice (cf. ILR II: 111), lat. *capistrum* s-a păstrat în toate dialectele românești (dr. *căpăstru*, ar. mr., ir. *căpestru*). Cuvântul apare în albaneză (*kapistër*) și greacă (*καπίττρι*), unde provine din latină. Având în vedere unde se întâlnește cu precădere КАПИСТРА în bulgară (arie largă în nord, izolată de cea din sud), considerăm că termenul provine din română, fără a exclude posibilitatea ca prezența lui în sudul Bulgariei și la vorbitorii de limbă bulgară din nordul Greciei să fi fost sprijinită de gr. *καπίττρι*.

ΦΆША 'fășie (șnur) de piele pentru opinci' e considerat un împrumut din rom. *fașă* (BER VII, 741). Are o arie largă de răspândire pe tot teritoriul Bulgariei (cu excepția părții de nord-est), întâlnindu-se și în nordul Greciei.

ТУФА 'tufă'. Înregistrat în nordul Bulgariei, într-o arie care se întinde de la Vidin, prin Plevna și Veliko Tărnovo, până la Ruse, cuvântul bulgăresc provine din rom. *tufă* (dr., ar. *tufā*, mr. *túfcā*), moștenit din lat. *tufa* (cu descendenți în toate limbile romanice; cf. ILR II: 146).

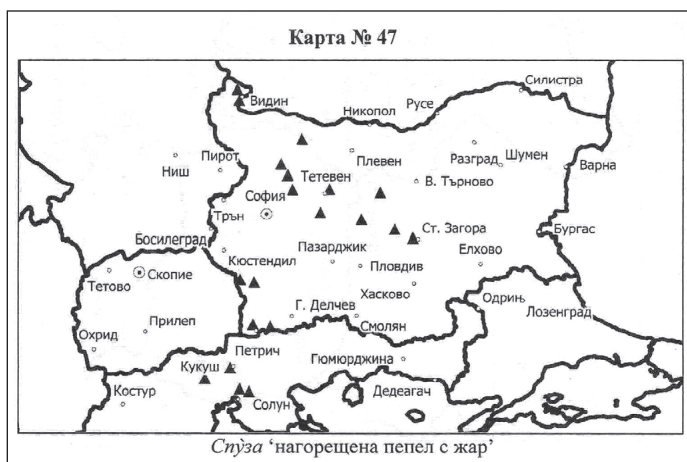
БЪУР 'melc; limax'. „După Candrea-Densusianu 172, din rom. *buâr 'bivol', care e o formă intermediară din lat. *bubalus* > *buâr > buar > bour 'bivol', cf. rom. *bourel* 'melc', de aceeași origine. Melcul e numit așa deoarece coarnele lui seamănă cu coarnele bivolului” (BER I, 94, s.v. БУХЕР, БУЕР); cf. CDDE 50–51, Capidan 1923: 176; Mihăescu 1993 nu reține cuvântul. Se întâlnește într-o arie restrânsă, limitată la câteva localități situate la est și sud-est de Sofia.

Din terminologia culturii materiale am reținut termenii СПУЗА, КОФТОР (КОПТОР), ТУРТА și ПЕТУРА.

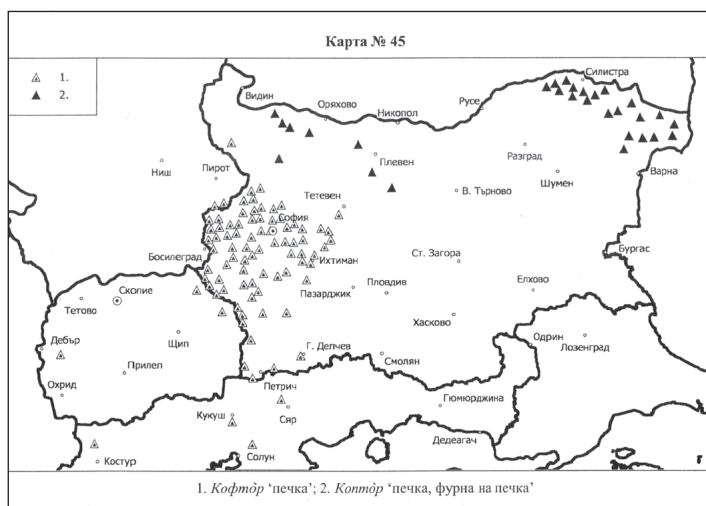

СПУЗА 'spuză' se întâlnește pe teritoriul Bulgariei în câteva arii, una mai întinsă, în centru și nord-vest (inclusiv zona Vidinului) și alta în sud-vest, cu extindere în extremitatea nord-vestică a Greciei. Cuvântul apare și sub forma ПУЗА (zona Veles-Kumanovo, în R. Macedonia de Nord, la granița cu Bulgaria),

care ar proveni din СПУЗА (cf. BER V: 845). În bulgară cuvântul, considerat termen „popular” (cf. *Dicț. bg.-rom.*, 544) provine din română: *spuză* (< lat. *spodia*) (ILR II: 349). În dialectul aromân termenul curent e *sprună* (*spurnă*), din lat. *pruna*, „cu s-, probabil, de la *spodium*” (DDA, s.v. *sprună*), dar e atestat și *spuză*. Din aromână cuvântul a pătruns în dialectul grecesc din Epir (cf. Murnu 1902: 43, 91).

КОФТОР `sobă, cuptor`, КОПТОР `cuptor în sobă`. Din rom. *cuptor* (< lat. *coctorium*) (BER II, 623). Sub forma КОФТОР apare în vestul Bulgariei, unde se întâlnește și ФУРНА `cuptor zidit, pentru copt pâine`, cei doi termeni desemnând realități diferite. КОПТОР (influențat, ca formă, de dr. *cuptor*) se întâlnește în nord-estul Bulgariei (Dobrogea de sud), între Silistra și Varna, ca și în zona Vidin-Plevna.

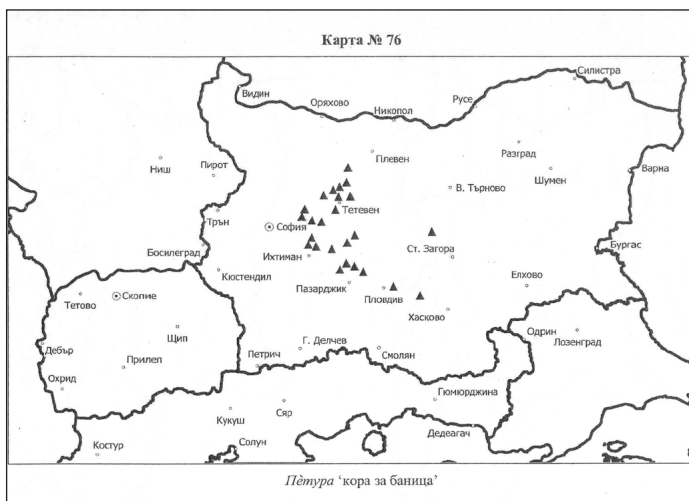

ТУРТА `pâine făcută fără drojdie`. „Din rom. *turtă*, care e din lat. *torta*” (BER VIII: 436). Cuvântul se întâlnește în partea nord-vestică a Bulgariei, în restul

teritoriului fiind înregistrat termenul ПИТА (ПИТУРКА), care se regăsește în greacă (πίτα) și italiană (*pitta*).

ПЕ́ТУРА 'coaă (foaie) de plăcintă', „împrumutat din ar. *pétur*, pl. *péture*, care, după Papahagi, e din lat. **pittula*” (BER V: 206). „Sufixul *-lus* se păstrează în cuvinte izolate, fără valoarea diminutivală: [...], **pittula*” (ILR II: 183, nota 7). Sub forma *pétur* 'foaie de plăcintă' cuvântul e general în aromână. Cu același sens, originar, sub forma *pătură*, se întâlnește dialectal în dacoromână în subdialectul bănațean (cf. CDDE 232, s.v. *pătură*). E atestat într-o arie izolată, nu foarte întinsă, în centrul Bulgariei (cf. Mladenov 1987/2008: harta 76). Prezența vocalei *e* (netrecută la *ă* după labială) arată că e un împrumut vechi.

МА́ТОР 'bătrân; matur; copt'. Din vsl. **mātarō*, **materō*, înrudit cu lat. *mātūrus* 'matur, copt'; după Skok, din lat. *mātūrus* (BER III, 686–687). Cuvântul face parte

din fondul panromanice, păstrat dialectal în română: ar. *mătúr* 'copt' (cf. ILR II: 112). În Bulgaria МАТОР се întâlnește într-o arie largă în centru, sud și vest, alături de care apar derivatele *mátorec* 'bou de trei ani' și *mátorica* 'scroafă'.

În contribuțiile studiate numeroase alte cuvinte din limba bulgară sunt aduse în discuție în legătură cu posibila lor origine românească sau romanică. Observăm că autorii n-au ținut, în general, seamă de periodizarea istoriei limbii române, de aceea apar inconsecvențe și oscilații în terminologia folosită, vorbindu-se de o influență romanică, latino-romanică, română ș.a.m.d. Situația e explicabilă prin faptul că unii din termenii analizați apar în spații largi romanizate, de la coasta dalmată și Istria, unde slavii au venit în contact cu romanitatea apuseană (limbile dalmată, italiană), până în estul Peninsulei Balcanice și Marea Neagră, unde contactele au fost cu romanitatea răsăriteană (limba română). În acest spațiu larg se vorbesc, în prezent, mai multe limbi sud-slave – croata, sârba, bulgara, macedoneana –, care, alături de elementele comune, prezintă și particularități specifice.

Noi am încadrat cuvintele bulgărești discutate în categoria împrumuturilor din limba română, nu din latină sau latină-romanică, având în vedere faptul că, la data coborârii în sudul Dunării (începând cu secolul VII) și în perioada următoare – secolele VII – X –, când s-au făcut împrumuturile, slavii au venit în contact cu o populație romanizată, care nu mai vorbea limba latină, ci limba română în perioada ei de formare – numită în lingvistica românească *româna comună*, proces care avea să se încheie în secolul al X-lea. Iată delimitarea geografică a romanității sud-dunărene la anul 1000: „Acești români, urmași ai romanității sud-est europene, formau în jurul anului o mie o pânză demografică aproape continuă, acoperind o bună parte a spațiului balcanic, din zona Pindului și a Thesaliei, cu ramificații spre Epir sau Peninsula Calcidică și cu prelungiri spre Munții Haemus, până la Dunăre, Sava și Timoc” (ILR 2018/II: 288).

Am ținut, de asemenea, seamă de faptul că unii termeni au pătruns pe căi diferite în limbile sud-slave: din romanitatea apuseană în limbile sârbă și croată, din romanitatea răsăriteană în limba bulgară: „Croații și sârbii [...] s-au orientat mai întâi spre Adriatică, pentru a roi puțin câte puțin spre est, prin valuri succesive, pe care savantul iugoslav Jovan Cvijić le numește «mișcări metanastase»»; doar mai târziu au venit în contact cu bulgarii, asimilând mai înainte populația romană intermediară. Organizați într-un stat dinamic, bulgarii s-au orientat mai întâi spre Constantinopol, dar s-au izbit de un sistem de apărare constând din fortificații greu de trecut, ceea ce i-a făcut să-și devieze drumul spre vest, până la Marea Adriatică, așa cum o dovedește toponimia slavă din sudul Albaniei” (Mihăescu 1993: 473).

În ceea ce privește teritoriul de formare a limbii române, care a fost fixat, în general, de lingviștii români, la nord de „linia Jireček”, care desparte zona de influență greacă la sud, de zona de influență latină la nord, menționăm concluzia la care ajunge lingvistul Maxim Mladenov pe baza studierii împrumuturilor romanice, respectiv grecești în limba bulgară: „Elementele lexicale romanice se răspândesc pe teritorii care se află de ambele părți ale liniei Jireček. [...] Esențial este să evidențiem faptul că nu există o legătură nemijlocită, directă între zonele de răspândire a civilizației medievale în partea de răsărit a Peninsulei Balcanice și răspândirea actuală a împrumuturilor romanice (ca și a celor grecești)” (Mladenov 1987/2008: 241).

Studiul raporturilor lingvistice româno-slave din perspectiva geografiei lingvistice pune în evidență faptul că contactul dintre slavi cu populația romanizată s-a produs pe un teritoriu vast în nordul și în sudul Dunării, pretutindeni acolo unde îi întâlnim în prezent pe vorbitorii de limbă română.

Bibliografie

- Atlasul dialectal bulgar* [Bălgarski dialekten atlas], vol. I–III (2001). Sofia: Editura Trud.
- Bănescu, N. (1946). *Les duchés byzantins de Paristrion (Panadounavon) et de Bulgarie*, București: Atelierele „Cartea Românească”
- BER II = Georgiev, Vl./ Gălăbov, Iv. / Zaimov, J./ Iliev, St. (redactor responsabil) (1979). *Bălgarski etimologičen rečnik*, II, Sofia: BAN.
- Capidan, Theodor (1923). *Raporturile lingvistice slavo-române. Influența română asupra limbii bulgare*, Cluj.
- CCDE = I.-A. Candrea, O. Densusianu (2006) [1907]. *Dicționarul etimologic al limbii române. Elementele latine*, G. Brâncuș (ed.), București, Paralela 45.
- DDA = Papahagi, Tache (1974). *Dicționarul dialectului aromân, general și etimologic*, ediția a doua augmentată, București: Editura Academiei Române.
- ILR = Coteanu, I. (ed.) (1969). *Istoria limbii române* II, București: Editura Academiei Române.
- ILR (2018/II) = Saramandu, Nicolae, *Romanitatea orientală (secolele IV-XV). Pe baza surselor istorice*, în Marius Sala, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (coordonatori), *Istoria limbii române* București: Editura Univers Enciclopedic Gold.

- Mihăescu, Haralambie (1993). *La Romanité dans le sud-est de l'Europe*, București: Editura Academiei Române.
- Mladenov, Maxim (1983). Bălgarsko-rumănski ezikovi areali, în *Die slawischen Sprachen*, V, p. 49–70.
- Mladenov, Maxim (1987). Arealna harakteristika na romanski elementi v bălgarskite dialekti, în *Die slawischen Sprachen*, XII, p. 75–122.
- Murnu, George G (1902). *Rumänische Lehnwörter im Neugriechischen mit historischen Vorbemerkungen*, München: Druck der Akademischen Buchdruckerei von F. Straub.
- Pușcariu, Sextil (1926). *Studii istroromâne*. În colaborare cu M. Bartoli, A. Belu-lovici și A. Byhan, vol. II. *Introducere – Gramatică – Caracterizarea dialectului istroromân*, București: Cultura Națională.
- Skok, Petar (1926–1934). Zum Balkanlatein „Zeitschrift fur romanische Philologie”, LV Halle a. d. Salle, p. 175-215.
- Iovan, Tiberiu (1994). *Dicționar bulgar-român*, București: Editura Științifică.

About the Romance Element in the Southern Slavic Languages

The contributions regarding the Romanian-Slavic linguistic relations have a long tradition both in Romania and in Croatia. Suffice it to mention a few names, from Petar Skok to August Kovačec in Croatia or from Al. Rosetti to Emil Petrovici in Romania.

The study of the Romance element in the Southern Slavic languages is part of the broader research on the Latin / Romance element in the Balkan languages. Recent works on linguistic geography represents a breakthrough in the study of language at the lexical level, including the study of borrowings. Based on the data contained in the linguistic atlases, we will bring back into discussion some aspects regarding the antiquity of the Romance element in the South Slavic languages and its territorial spread.

Key words: Romanian-Slavic linguistic relations, Romance element, Balkan languages, Southern Slavic languages, linguistic atlases

